

Spis treści

WSTĘP	10
<i>FILIP SPRINGER</i>	
1 POMORZE ZACHODNIE	12
1. Barlinek <i>Młyn Papiernia</i>	16
2. Borowo <i>Elektrownia wodna</i>	17
3. Cieszyno <i>Niedokończona autostrada Berlinka</i>	17
4. Darłówko <i>Most Rozsuwany im. Kapitana Witolda Huberta</i>	18
5. Dolsk <i>Stara Kuźnia</i>	18
6. Gąski <i>Latarnia w Gąskach</i>	19
7. Gryfice <i>Nadmorska Kolej Wąskotorowa</i>	20
8. Gryfice <i>Wystawa Zachodniopomorskich Kolei Dojazdowych</i>	20
9. Jarosławiec <i>Latarnia Morska Jarosławiec</i>	21
10. Karlino <i>Most kolejowy</i>	22
11. Kołobrzeg <i>Latarnia Morska Kołobrzeg</i>	22
12. Koszalin <i>Koszalińska Kolej Wąskotorowa</i>	23
13. Lędzin <i>Wiatrak</i>	24
14. Niechorze <i>Latarnia Morska Niechorze</i>	25
15. Niechorze <i>Park Miniatur Latarni Morskich</i>	25
16. Osinów Dolny <i>Dawna fabryka celulozy</i>	26
17. Police <i>Ruiny fabryki benzyny syntetycznej</i>	27
18. Połczyn-Zdrój <i>Browar Połczyn-Zdrój</i>	27
19. Rościno <i>Elektrownia wodna</i>	28
20. Szczecin <i>Kolejowy most zwodzony w Szczecinie</i>	28
21. Szczecin <i>Muzeum Techniki i Komunikacji - Zajezdnia Sztuki</i>	29
22. Szczecin <i>Podziemne Trasy Szczecina</i>	30
23. Świnoujście <i>Wieża Goeben</i>	31
24. Świnoujście <i>Terminal LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu</i>	31
25. Świnoujście <i>Latarnia Morska</i>	32
26. Świnoujście <i>Miejskie przeprawy promowe w Świnoujściu</i>	33
27. Łobez <i>Młyn nad Starą Regą</i>	33
28. Trzebiatów <i>Elektrownia Wodna</i>	34
29. Wapnica <i>Jezioro Turkusowe</i>	34
30. Żydowo <i>Elektrownia Żydowo</i>	35
FABRYKA A NOWOCZESNOŚĆ	36
<i>FILIP SPRINGER</i>	
2 POMORZE GDAŃSKIE	38
1. Biała Góra <i>Śluza i przystań</i>	42

2. Bielkowo <i>Elektrownia wodna Bielkowo na Raduni</i>	42
3. Bielówek <i>Browar Amber</i>	43
4. Biesowice <i>Elektrownia wodna Biesowice na Wieprzy</i>	44
5. Buszkowo <i>Kamienny most</i>	44
6. Bydgoszcz <i>Spichlerze nad Brdą</i>	45
7. Bydgoszcz <i>EXPLOSEUM - Centrum techniki wojennej DAG Fabrik Bromberg</i>	46
8. Bydgoszcz <i>Muzeum Mydła i Historii Brudu</i>	46
9. Bydgoszcz <i>Śluza Miejska w Bydgoszczy</i>	47
10. Bydgoszcz <i>Kanał Bydgoski, Muzeum Kanału Bydgoskiego</i>	48
11. Bydgoszcz <i>Most Fordoński im. Rudolfa Modrzejewskiego</i>	48
12. Bytów <i>Most nad Borują</i>	49
13. Chobielin <i>Młyn wodny</i>	50
14. Drewnica <i>Wiatrak kozłowy</i>	50
15. Fojutowo <i>Akwedukt</i>	51
16. Gdańsk <i>Centrum Hewelianum</i>	52
17. Gdańsk <i>Polska Filharmonia Bałtycka im. Fryderyka Chopina</i>	53
18. Gdańsk <i>Spichlerze na Ołowiance</i>	54
19. Gdańsk <i>Statek-Muzeum „Soldek”</i>	55
20. Gdańsk <i>Żuraw w Gdańsku</i>	57
21. Gdańsk <i>Wielki Młyn</i>	58
22. Gdańsk <i>Latarnia morska Gdańsk Nowy Port</i>	58
23. Gdańsk <i>Stocznia Gdańska</i>	59
24. Gdańsk <i>Młyny nad Potokiem Jelitkowskim</i>	60
25. Gdańsk <i>Zabytkowa Kuźnia Wodna w Oliwie</i>	60
26. Gdańsk <i>Drewnica Śluza Gdańska Głowa</i>	61
27. Gdańsk <i>Mikoszewo Przekop Wisły</i>	62
28. Gdynia <i>Okręt-Muzeum ORP „Błyskawica”</i>	63
29. Gdynia <i>Port Gdynia</i>	63
30. Gdynia <i>Stocznia Gdynia</i>	64
31. Grudziądz <i>Spichrze</i>	65
32. Grudziądz <i>Miejskie Wodociągi i Oczyszczalnia</i>	65
33. Grudziądz <i>Zespół fabryki maszyn A. Ventzki</i>	66
34. Hel <i>Latarnia morska Hel</i>	67
35. Kościerzyna <i>Muzeum Kolejnictwa</i>	67
36. Łochowo <i>Śluza Lisi Ogon</i>	68
37. Lubiana <i>Zakłady Porcelany Stołowej „Lubiana”</i>	68
38. Malbork <i>Wodociągowa wieża ciśnień</i>	69
39. Pruszcz Gdański <i>Kanał Raduni</i>	69
40. Władysławowo <i>Latarnia morska Rozewie</i>	70
41. Rutki <i>Most</i>	71
42. Rybina <i>Węzeł wodny Rybina</i>	71
43. Gmina Czersk <i>Zapora Mylof</i>	72
44. Słupsk <i>Młyn Zamkowy</i>	72
45. Sopot <i>Latarnia morska Sopot</i>	73
46. Sasino <i>Latarnia morska Stilo</i>	74
47. Soszyca <i>Elektrownia wodna Struga</i>	75

48. Tczew <i>Mosty w Tczewie</i>	75
49. Tczew <i>Muzeum Wisły</i>	76
50. Toruń <i>Dworzec kolejowy</i>	78
51. Toruń <i>Most Kolejowy im. Ernesta Malinowskiego</i>	78
52. Toruń <i>Fabryka Cukiernicza Kopernik</i>	79
53. Toruń <i>Muzeum Techniki i inżynierii Komunalnej Torunia</i>	80
54. Toruń <i>Most drogowy im. Józefa Piłsudskiego</i>	81
55. Toruń <i>Baszta Żuraw</i>	81
56. Ustka <i>Latarnia morska Ustka</i>	82
57. Żarnowiec, Czymanowo <i>Elektrownia szczytowo-pompowa Żarnowiec</i>	83
58. Żuławy, Nowy Dwór Gdański <i>Żuławska Kolej Dojazdowa</i>	83

3 WARMIA I MAZURY 84

1. Elbląg <i>Kanał Elbląski</i>	88
2. Buczyńiec <i>Pochylnia Buczyńiec</i>	88
3. Ełk <i>Ełcka Kolej Wąskotorowa</i>	89
4. Gołdap <i>Wieża ciśnień</i>	89
5. Górowo Iłowieckie <i>Muzeum Gazownictwa</i>	90
6. Iława <i>Węzeł kolejowy Iława</i>	90
7. Klekotki <i>Młyn Klekotki</i>	91
8. Korsze <i>Wieże ciśnień</i>	92
9. Olsztyn <i>Elektrownia Łyna</i>	92
10. Leśniewo <i>Kanał Mazurski</i>	93
11. Nidzica <i>Wytwórnia Win i Miodów Pitnych</i>	93
12. Olsztyn <i>Browar Kormoran</i>	94
13. Olsztyn <i>Komora Shone'a</i>	94
14. Olsztyn <i>Wieża ciśnień</i>	95
15. Ołownik <i>Mała Elektrownia Wodna Ołownik-Sobiechy</i>	96
16. Pieniężno <i>Wieża ciśnień</i>	96
17. Pieczewo k. Olsztyna <i>Maszt w Pieczewie</i>	96
18. Reszel <i>Most Wysoki</i>	97
19. Ruciane-Nida <i>Wyłuszcarnia Nasion im. Zdzisława Borońskiego</i>	97
20. Ryn <i>Gościniec Ryński Młyn</i>	98
21. Stańczyki <i>Wiadukty</i>	98
22. Szczytno <i>Browar Szczytno</i>	99
23. Płociczno-Tartak <i>Wigierska Kolej Wąskotorowa</i>	99

RUINY W MNIEJSZYCH MIASTACH 100 *FILIP SPRINGER*

4 WIELKOPOLSKA I ZIEMIA LUBUSKA 102	
1. Bieżyń <i>Krzywińska Kolej Drezynowa</i>	106
2. Bojanowo <i>Browar Bojanowo</i>	106
3. Chrzypsko Małe <i>Most w Chrzypsku</i>	107
4. Czarnków <i>Browar Czarnków</i>	108
5. Gniezno <i>Parowozownia Gniezno</i>	109

6. Gniezno <i>Gnieźnieńska Kolej Wąskotorowa</i>	109
7. Jaracz <i>Muzeum Młynarstwa</i>	110
8. Kaliska <i>Odkrywka Kopalni Węgla Brunatnego</i>	111
9. Kalisz <i>Most Kamienny</i>	111
10. Kłodawa <i>Kopalnia Soli Kłodawa</i>	112
11. Konin <i>Elektrownia Konin</i>	113
12. Kostrzyn nad Odrą <i>Stacja dwupoziomowa</i>	114
13. Kościan <i>Wieża ciśnień</i>	114
14. Krostkowo <i>Śluza w Krostkowie na Noteci</i>	115
15. Łagów <i>Most kolejowy w Łagowie</i>	115
16. Pętla Boryszyńska <i>Międzyrzecki Rejon Umocniony</i>	116
17. Opatówek <i>Muzeum Historii Przemysłu</i>	117
18. Owińska <i>Fabryka Solaris</i>	117
19. Poznań <i>Brama Poznania</i>	118
20. Poznań <i>Fabryka Volkswagen</i>	119
21. Poznań <i>Lech Browary Wielkopolski</i>	119
22. Poznań <i>Stary Browar</i>	120
23. Poznań <i>Turystyka Kolejowa TurKol.pl</i>	122
24. Ptaszkowo <i>Grodziska Kolej Drezynowa</i>	122
25. Prusim <i>Skansen Olęderski Olandia</i>	123
26. Nowe Skalmierzyce <i>Dworzec kolejowy</i>	124
27. Śrem <i>Śremska wieża ciśnień</i>	124
28. Szreniawa <i>Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego</i>	125
29. Szamotuły <i>Zespół wodociągów Szamotuły</i>	126
30. Śmigiel <i>Śmigielska Kolej Wąskotorowa</i>	126
31. Środa Wielkopolska <i>Średzka Kolej Powiatowa</i>	127
32. Turek <i>Domy tkaczy</i>	127
33. Turew <i>Gorzelnia Turew</i>	128
34. Wolsztyn <i>Parowozownia Wolsztyn</i>	128
35. Wolsztyn <i>Parada Parowozów w Wolsztynie</i>	129
36. Witnica <i>Browar Witnica</i>	130
37. Wenecja <i>Wenecka Noc z Parowozami</i>	130
38. Żnin <i>Żnińska Kolej Powiatowa</i>	131
HUMANIZACJA	132
<i>FILIP SPRINGER</i>	
5 POLSKA CENTRALNA	134
1. Aleksandrów Kujawski <i>Dworzec kolejowy</i>	138
2. Bełchatów <i>Kopalnia odkrywkowa w Bełchatowie</i>	138
3. Ciechanów <i>Browar Ciechan</i>	139
4. Ciechocinek <i>Tężnie i warzelnia soli w Ciechocinku</i>	140
5. Grodzisk Mazowiecki <i>Izba Tradycji Warszawskiej Kolei Dojazdowej</i>	140
6. Huby <i>Ruszczyńskie Góra Kamieńska</i>	141
7. Łęczyca <i>Kopalnia rudy</i>	141
8. Łódź <i>Manufaktura - Zakłady Poznańskiego</i>	142

9. Łódź <i>Księża Młyn</i>	144
10. Łódź <i>Centralne Muzeum Włókiennictwa</i>	145
11. Lutomiersk <i>Tramwaje podmiejskie</i>	145
12. Maurzyce <i>Spawany most</i>	146
13. Mława <i>Mławska Kolej Dojazdowa</i>	147
14. Opoczno <i>Fabryka płytek ceramicznych</i>	147
15. Otrębusy <i>Muzeum Motoryzacji i Techniki</i>	148
16. Pabianice <i>Fabryka Krusche i Ender w Pabianicach</i>	148
17. Piaseczno <i>Piaseczyńsko-Grójecka Kolej Wąskotorowa</i>	149
18. Piotrków Trybunalski <i>Centrum Edukacji Browarniczej</i>	150
19. Płock <i>Mosty</i>	150
20. Płock <i>Wieża ciśnień</i>	151
21. Płock <i>Rafineria Orlen</i>	152
22. Radom <i>„Air Show” Radom</i>	153
23. Radotki <i>Osada Młynarza</i>	153
24. Rogów <i>Kolej Wąskotorowa Rogów - Rawa - Biała</i>	154
25. Sierpc <i>Browar Kasztelan</i>	154
26. Skierniewice <i>Dworzec w Skierniewicach</i>	155
27. Skierniewice <i>Parowozownia Skierniewice</i>	155
28. Sochaczew <i>Muzeum Kolei Wąskotorowej</i>	156
29. Solca Wielka <i>Wiatrak w Solcy Wielkiej</i>	157
30. Suliszew <i>Młyn w Suliszewie</i>	157
31. Warszawa <i>Hala Koszyki</i>	158
32. Warszawa <i>Stacja Muzeum</i>	160
33. Warszawa <i>Fabryka Czekolady E. Wedel</i>	160
34. Warszawa <i>Mała Warszawa (dawna Fabryka Trzciny)</i>	161
35. Warszawa <i>Stara Fabryka Koronek</i>	161
36. Warszawa <i>Zakład Wodociągu Centralnego MPWiK</i>	162
37. Warszawa <i>Muzeum Gazownictwa</i>	163
38. Warszawa <i>Kanał Żerański i śluza im. inż. Tadeusza Tillingera</i>	163
39. Włocławek <i>Zapora na Wiśle</i>	164
40. Zduńska Wola <i>Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola</i> <i>- filia Skansen Lokomotyw</i>	164
41. Żyrardów <i>Stara Przędzalnia</i>	165
42. Żyrardów <i>Osiedle fabryczne</i>	165
6 POLSKA WSCHODNIA	166
1. Augustów <i>Kanał Augustowski</i>	170
2. Augustów <i>Śluza Augustów i Muzeum Kanału Augustowskiego</i>	171
3. Białowieża <i>Dworzec Kolejowy w Białowieży</i>	172
4. Blizna <i>Park Historyczny w Bliźnie</i>	173
5. Bondyż <i>Młyny wodne i Chata Rybaka</i>	173
6. Bóbrka <i>Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego w Bóbrce</i>	174
7. Chełm <i>Chełmskie Podziemia Kredowe</i>	175
8. Cisna <i>Bieszczadzka Kolejka Leśna</i>	176
9. Dębica <i>Firma Oponiarska Dębica</i>	176
10. Hajnówka-Topiło <i>Kolejka wąskotorowa</i>	177

11. Iwonicz-Zdrój <i>Kopalnia ropy w Iwoniczu</i>	177
12. Janów Lubelski <i>Skansen Kolei Leśnej w Janowie Lubelskim</i>	178
13. Gorlice <i>Karpacko-Galicyjski Szlak Naftowy</i>	179
14. Krosno <i>Centrum Dziedzictwa Szkła Krosno</i>	180
15. Lublin <i>Browar „Perła”</i>	182
16. Łańcut <i>Muzeum Gorzelnictwa</i>	183
17. Łupków <i>Tunel pod Przełęczą Łupkowską</i>	183
18. Mielec <i>Polskie Zakłady Lotnicze Mielec</i>	184
19. Karczmiska <i>Nadwiślańska Kolejka Wąskotorowa</i>	185
20. Opole Lubelskie <i>Centrum Cukrownia</i>	185
21. Płaska <i>Śluza Paniewo</i>	186
22. Przeworsk <i>Przeworska Kolej Wąskotorowa</i>	186
23. Puławy <i>Zakłady Azotowe</i>	187
24. Ryboły <i>Wędrujący most</i>	187
25. Solina <i>Zespół Elektrowni Wodnych Solina-Myczkowce</i>	188
26. Solina <i>Zapora i elektrownia w Myczkowcach</i>	188
27. Stalowa Wola <i>Huta Stalowa Wola</i>	189
28. Świdnik <i>Polskie Zakłady Lotnicze Świdnik</i>	189
29. Świdnik <i>Muzeum motocykli</i>	191
30. Tarnobrzeg <i>Dawna kopalnia siarki</i>	191
31. Uherce <i>Mineralne Bieszczadzkie Dreżyny Rowerowe</i>	191
32. Wojciechów <i>Szlak Żelaza i Kowalskich Tradycji</i>	191
33. Zwierzyniec <i>Browar Zwierzyniec</i>	193

WIELKA NIEOBECNA	194
FILIP SPRINGER	

7 DOLNY ŚLĄSK	196
1. Bolesławiec <i>Most kolejowy</i>	200
2. Bolesławiec <i>Żywe Muzeum Ceramiki</i>	201
3. Duszniki-Zdrój <i>Muzeum Papiernictwa</i>	201
4. Rozdroże Izerskie <i>Kopalnia Kwarcu Stanisław</i>	202
5. Jaworzyna Śląska <i>Muzeum Przemysłu i Kolejnictwa na Śląsku</i>	202
6. Jaworzyna Śląska <i>Zakłady Porcelany Stołowej Karolina</i>	203
7. Kamienna Góra <i>Muzeum Tkactwa</i>	203
8. Kłodzko <i>Most św. Jana</i>	204
9. Konary <i>Ruiny cukrowni</i>	205
10. Kowary <i>Sztolnie Żelaza i Uranu</i>	205
11. Legnica <i>Dworzec kolejowy</i>	206
12. Leszczyna <i>Skansen i Muzeum Górnictwa</i>	206
13. Zapora Leśniańska <i>Elektrownie wodne na Kwisie</i>	207
14. Lewin Kłodzki <i>Wiadukt</i>	207
15. Lwówek Śląski <i>Browar Lwówek</i>	208
16. Nowa Ruda <i>Kopalnia Węgla Kamiennego „Nowa Ruda”</i>	209
17. Nysa <i>Elektrownia wodna</i>	209
18. Otmuchów <i>Zapora i elektrownia</i>	210
19. Piechowice <i>Huta Szkła Kryształowego Julia</i>	210

20. Pilchowice <i>Zapora i Elektrownia Wodna Pilchowice</i>	211
21. Pilchowice <i>Elektrownia Pilchowice I</i>	212
22. Sławniowice <i>Kopalnia marmuru</i>	212
23. Srebrna Góra <i>Kolej Sowiogórska</i>	213
24. Strzegom <i>Kopalnia granitu</i>	214
25. Szklarska Poręba <i>Muzeum Energetyki Jeleniogórskiej</i>	215
26. Wałbrzych <i>Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia</i>	215
27. Wałbrzych <i>Linia kolejowa Wałbrzych - Kłodzko</i>	216
28. Walim <i>Sztolnie Walimskie Riese</i>	216
29. Wrocław <i>Hala Stulecia</i>	217
30. Wrocław <i>Otwarte Muzeum Techniki</i>	218
31. Wrocław <i>Hydropolis</i>	218
32. Wrocław <i>Dworzec kolejowy</i>	219
33. Zgorzelec <i>Most graniczny</i>	220
34. Złotoryja <i>Mistrzostwa Polski w Płukaniu Złota</i>	221
35. Złoty Stok <i>Muzeum Górnictwa i Hutnictwa</i>	221

ZAGINIONA CYWILIZACJA	222
<i>FILIP SPRINGER</i>	

8 WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIE I OPOLSKIE 224

SZLAK ZABYTKÓW TECHNIKI	
1. Bielsko-Biała <i>Stara Fabryka</i>	228
2. Bytom <i>Elektrociepłownia Szombierki</i>	229
3. Bytom <i>Górnośląskie Koleje Wąskotorowe</i>	229
4. Chorzów <i>Szyb Prezydent</i>	230
5. Cieszyn <i>Browar Zamkowy Cieszyn</i>	230
6. Cieszyn <i>Muzeum Drukarstwa</i>	231
7. Czeladź <i>Galeria Sztuki Współczesnej Elektrownia</i>	231
8. Czerwionka-Leszczyny <i>Familoki</i>	232
9. Częstochowa <i>Muzeum Górnictwa Rud Żelaza</i>	232
10. Częstochowa <i>Muzeum Historii Kolei</i>	233
11. Częstochowa <i>Muzeum Produkcji Zapalek</i>	234
12. Dąbrowa Górnicza <i>Kopalnia Ćwiczebna „Szytgarka”</i>	235
13. Gliwice <i>Muzeum Techniki Sanitarnej</i>	236
14. Gliwice <i>Oddział Odlewnictwa Artystycznego</i>	236
15. Gliwice <i>Radiostacja Gliwice</i>	237
16. Karchowice <i>Zabytkowa Stacja Wodociągowa Zawada</i>	238
17. Katowice <i>Galeria Szyb Wilson</i>	238
18. Katowice <i>Osiedle Giszowiec</i>	239
19. Katowice <i>Osiedle Nikiszowiec</i>	239
20. Katowice <i>Muzeum Śląskie</i>	240
21. Katowice <i>Walcownia Cynku</i>	241
22. Katowice <i>Fabryka Porcelany</i>	241
23. Łaziska Górne <i>Muzeum Energetyki</i>	242
24. Mysłowice <i>Centralne Muzeum Pożarnictwa</i>	243
25. Pszczyna <i>Muzeum Prasy Śląskiej im. Wojciecha Korfańtego</i>	243

26. Radzionków <i>Muzeum Chleba, Szkoły i Ciekawostek</i>	244
27. Ruda Śląska <i>Kolonia Ficus</i>	244
28. Rudy Zabytkowa <i>Stacja Kolei Wąskotorowej</i>	245
29. Rybnik Zabytkowa <i>Kopalnia Ignacy</i>	246
30. Siemianowice <i>Park Tradycji</i>	247
31. Świętochłowice <i>Wieże KWK „Polska”</i>	247
32. Tarnowskie Góry <i>Sztolnia Czarnego Pstrąga</i>	250
33. Tarnowskie Góry Zabytkowa <i>Kopalnia Srebra</i>	251
34. Tychy <i>Muzeum Tyskich Browarów Książęcych</i>	253
35. Tychy <i>Browar Obywatelski</i>	254
36. Ustroń <i>Muzeum Ustrońskie im. Jana Jarockiego</i>	254
37. Zabrze <i>Kopalnia „Guido”</i>	255
38. Zabrze <i>Sztolnia Królowa Luiza</i>	256
39. Zabrze <i>Sztolnia Królowa Luiza - Kopalnia</i>	256
40. Zabrze <i>Szyb Maciej</i>	257
41. Żarki <i>Stary Młyn - Muzeum Dawnych Rzemiosł</i>	258
42. Żywiec <i>Muzeum Browaru Żywiec</i>	259
INDUSTRIADA	260
43. Bielsko-Biała <i>Muzeum Motoryzacji</i>	262
44. Czechowice-Dziedzice <i>Fabryka Zapalek Czechowice</i>	262
45. Kędzierzyn-Koźle <i>Kanał Gliwicki</i>	263
46. Kędzierzyn-Koźle <i>Cementownia Górazdze</i>	263
47. Góra Świętej Anny <i>Kamieniołomy na Górze Świętej Anny</i>	264
48. Kędzierzyn-Koźle <i>Kanał Kłodnicki</i>	264
49. Katowice <i>Fabryka Żarówek Helios</i>	265
50. Dąbrowa Górnicza <i>Huta Katowice</i>	265
51. Katowice <i>Hala Widowiskowo-Sportowa Spodek</i>	266
52. Krapkowice <i>Piece wapiennicze</i>	266
53. Krapkowice <i>Fabryka Obuwia Otmęt</i>	267
54. Łowkowice <i>Wiatrak</i>	267
55. Opole <i>Dworzec kolejowy</i>	268
56. Ozimek <i>Muzeum Hutnictwa</i>	268
57. Ozimek <i>Most żelazny</i>	269
58. Strzelce Opolskie <i>Centrum Browar</i>	269
59. Wisła Głębcze <i>Wiadukt kolejowy</i>	270
60. Zagwóździe <i>Huta żelaza</i>	271
61. Zdieszowice <i>Koksownia</i>	272
62. Międzybrodzie Bialskie <i>Elektrownia szczytowo-pompowa Porąbka-Żar</i>	273
9 MAŁOPOLSKA I GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE	274
1. Bliżyn <i>Dawna stalownia</i>	280
2. Bobrza <i>Dawna huta</i>	280
3. Brody <i>Zapora w Brodach</i>	281
4. Bochnia <i>Kopalnia „Bochnia”</i>	282
5. Brzesko <i>Browar Okocim</i>	284
6. Chabówka <i>Skansen Taboru Kolejowego</i>	284

7. Chabówka <i>Parowozjada</i>	285
8. Chęciny <i>Kamieniołom Zygmuntówka</i>	286
9. Chlewiska <i>Muzeum Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego</i>	286
10. Ćmielów <i>Żywe Muzeum Porcelany</i>	287
11. Dębnik <i>Kamieniołom marmurów dębnickich</i>	288
12. Grybów <i>Browar Pilsweizer</i>	288
13. Grybów <i>Wiadukt kolejowy Grybów</i>	289
14. Jędrzejów <i>Świętokrzyska Kolej Dojazdowa</i>	289
15. Końskie <i>„Kuznice Koneckie”</i>	290
16. Kraków <i>Huta Sędzimira</i>	290
17. Kraków <i>Fabryka Emalia Oskara Schindlera</i>	291
18. Kraków <i>Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora</i>	
<i>CRICOTEKA</i>	293
19. Kraków <i>C.K. Rządowa Fabryka Tytoniu</i>	293
20. Kraków <i>Kamieniołomy Liban</i>	294
21. Kraków <i>Muzeum Inżynierii Miejskiej</i>	294
22. Kraków <i>Muzeum Lotnictwa Polskiego</i>	295
23. Kraków <i>Zakład Uzdatniania Wody Bielany</i>	296
24. Krzemionki Opatowskie <i>Muzeum Archeologiczne i Rezerwat Krzemionki</i>	296
25. Krzemionki Opatowskie <i>Metalurgia w epoce kamienia</i>	297
26. Libusza <i>Muzeum Przemysłu Naftowego i Etnografii</i>	298
27. Lipinki <i>Kopalnia ropy naftowej</i>	298
28. Machory <i>Pudlingarnia</i>	299
29. Machory <i>Zabytkowy Zakład Hutniczy</i>	299
30. Niedzica <i>Zespół Elektrowni Wodnych Niedzica</i>	300
31. Nietulisko <i>Duże Walcownia</i>	301
32. Nowy Sącz <i>Osiedle kolejowe</i>	301
33. Nowa Słupia <i>Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego</i>	302
34. Nowa Słupia <i>Dymarki Świętokrzyskie</i>	303
35. Rożnów <i>Zapora w Rożnowie</i>	304
36. Samsonów <i>Dawna huta</i>	304
37. Sielpia Wielka <i>Muzeum Techniki Zagłębia Staropolskiego</i>	305
38. Sołtyków <i>Cegielnia</i>	306
39. Starachowice <i>Huta Starachowice</i>	306
40. Szczucin <i>Muzeum Drogownictwa</i>	307
41. Tenczynek <i>Kopalnia Węgla Kamiennego „Krystyna”</i>	307
42. Wadowice <i>Młyn Jacka</i>	308
43. Wieliczka <i>Kopalnia Soli Wieliczka</i>	310
INDEKS OBIEKTÓW	313
INDEKS MIEJSCOWOŚCI	317